

PATVIRTINTA

VšĮ Ukmergės pirminės sveikatos
priežiūros centro vyriausiojo gydytojo
2025 m. liepos 10 d įsakymu Nr. V-50

KOLOSTOMOS PRIEŽIŪROS PROTOKOLAS NR. SLP- 40

I SKYRIUS

PASKIRTIS IR TAIKYMO SRITIS

- 1.1. Protokolas taikomas Ukmergės PSPC padaliniuose bei kabinetuose, teikiant paslaugas paciento namuose.
- 1.2. Procedūrą pagal kompetenciją skiria gydytojas arba visų specializacijų bendrosios praktikos slaugytojai. Procedūrą atlieka visų specializacijų bendrosios praktikos slaugytojai.

II SKYRIUS

PAAIŠKINIMAI

- 2.1. **Kolostoma** – storosios žarnos dirbtinė anga, suformuojama, kai pašalinamos storosios (gaubtinės) arba tiesiosios žarnos dalys, o likusi storoji žarna iškeliamą į pilvo paviršių suformuoti stomai.
- 2.2. **Žaizda** - odos, gleivinės ir giliau esančių audinių mechaninis, cheminis, terminis ar kitoks sužalojimas.

III SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ

- 3.1. Už sprendimą ir paskyrimą atlikti procedūrą atsakingas šią procedūrą paskyręs gydytojas.
- 3.2. Už tinkamą procedūros atlikimą atsakingas šią procedūrą atlikęs slaugytojas.

IV SKYRIUS

PRIEMONĖS

- 4.1. Vienkartinės medicininės pirštinės.
- 4.2. Rankų higienos priemonės.
- 4.3. Dezinfekuotas padėklas priemonėms sudėti.
- 4.4. Sterili išmatų surinkimo sistema.
- 4.5. Basonas.
- 4.6. Marlinės servetėlės.
- 4.7. Šiltas vanduo.
- 4.8. Švelnus muilas.
- 4.9. Lenktos žirkklės.
- 4.10. Stomos matavimo formos.
- 1.1 Indas panaudotoms priemonėms sudėti.
- 1.2 Konteineris medicininėms atliekoms.
- 1.3 Vienkartinis paklotas.

V SKYRIUS

PRIEŠ PROCEDŪRĄ

- 1.4 Bendrosios praktikos slaugytojas (visų specializacijų identifikuoja pacientą.
- 1.5 Bendrosios praktikos slaugytojas (visų specializacijų) patikrina gydytojo paskyrimus.

- 1.6 Bendrosios praktikos slaugytojas (visų specializacijų) patikrina, ar yra paciento (paciento atstovo) valios pareiškimas. Jei pacientas atsisako procedūros, slaugytoja informuoja gydytoją ir pažymi atsisakymą slaugos istorijoje.
- 1.7 Bendrosios praktikos slaugytojas (visų specializacijų) informuoja pacientą apie planuojamas taikyti slaugos priemones, paaiškina taikomų priemonių tikslus, taikomų priemonių poveikį, laukiamus rezultatus.

VI SKYRIUS PROCEDŪROS EIGA

- 1.8 Nusiplauti rankas ir atlikti higieninę rankų antiseptiką, užsimauti vienkartinės pirštines;
- 1.9 Pasiruošti procedūrai reikalingas priemones.
- 1.10 Prieš nuimant naudotą maišelį būtina pašalinti iš jo išmatas.
- 1.11 **Nuimkite naudotą kolostomos maišelį:** paimkite už baltos priklijuojamos plokštelės auselės ir švelniai atplėškite maišelį nuo odos. Laisva ranka švelniai spauskite odą, švelniai nulupkite maišelį iš viršaus žemyn.

- 1.12 **Ant kolostomos uždėkite marlinę servetėlę, nes bet kada gali pradėti tekėti išmatos.**
- 1.13 Šiltu vandeniu suvilgyta servetėlė nuvalykite aplink kolostomą odos paviršių, tuo pačiu vertinkite odos būklę.
- 1.14 Visas odos plotas marline servetėle gerai nusausinamas. Oda aplink kolostomą turi būti švari ir sausa.
- 1.15 Su stomos matavimo forma išmatuojama stoma.
- 1.16 Plokštelėje apžymimos kolostomos ribos (pridėjus matuoklį, apibrėžiama).
- 1.17 Atkartokite kolostomos dydį ir formą ant stomos šablono. Lenktomis žirkklėmis iškirpkite angą, kuri atitinka kolostomos dydį ir formą. Siekiant sumažinti pratekėjimo ir odos problemų riziką, labai svarbu, kad priklijuojamos plokštelės anga priglustų prie kolostomos.

- 6.11. **Skaidrios apsauginės galinės dalies nuėmimas:** prieš naudodami maišelį įsitikinkite, kad oda yra švari ir sausa. Uždėkite nykštį ant priklijuojamos plokštelės baltos auselės ir patraukite mėlyną atklijavimo auselę, kad nuluptumėte skaidrią galinę dalį.

- 6.12. **Naujos plokštelės uždėjimas:** priklijuokite lipnią plokštelę aplink kolostomą. Atlenkite maišelį atgal, tvirtai prispauskite prie odos, pradedant nuo apačios, ir išlyginkite pirštais kildami į viršų – taip užtikrinsite nepriekaištingą prigludimą prie kolostomos.

- 6.13. **Dviejų dalių sistemos uždėjimas:** užklijuokite priklijuojamą plokštelę, kaip aprašyta 5.19 punkte.
- 6.14. **Jei maišelis su mechanine jungtimi:** įsitikinkite, kad mechaninė jungtis yra atidaryta. Suspauskite maišelį ir priklijuojamą plokštelę, pradedami nuo apačios. Įsitikinkite, kad maišelis tvirtai uždėtas ant jungties, ir uždarykite mechaninę jungtį.
- 6.15. **Išleidimo angos uždarymas:** maišelio apatinė dalis turi būti nukreipta žemyn. Apatinę mažą plokštelę užlenkite ant išleidimo angos viršutinės didelės plokštelės.

- 6.16. Du kartus užlenkite išleidimo angą į viršų, kol kilpinė plokštelė sutaps su lipduko auselėmis.

- 6.17. **Jei maišelis su lipnia jungtimi:** švelniai uždėkite maišelį ant priklijuojamos plokštelės apačios, jos nespausdami ir netraukdami. Tada pirštais lengvai prispauskite maišelį ir priklijuojamą plokštelę, kad užtikrintumėte tobulą prigludimą prie kolostomos.

VII SKYRIUS PROCEDŪROS PABAIGA

- 6.18. Sutvarkomos visos darbo priemonės.
6.19. Užsimovus darbui su cheminėmis medžiagomis skirtas pirštines, nuvalomas darbinis paviršius dezinfekcinėmis paviršių valymo priemonėmis, išlaikant ekspozicijos laiką.
6.20. Nusimovus pirštines atliekama higieninė rankų antiseptika.
6.21. Sutvarkomos medicininės atliekos.
6.22. Duomenų suvedimas E025 formoje.

VIII SKYRIUS NUORODOS

- 6.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 19d. įsakymas Nr. V-946 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47-1:2020 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai“ patvirtinimo“.
6.24. Viktorija Piščalkienė „Chirurginė slauga“ Vitea Litera, Kaunas, 2017.
6.25. Vyriausiojo gydytojo 2021 m. lapkričio 17 d. įsakymas Nr. V-174 „Dėl infekcijų kontrolės tvarkos nustatymo“.
-

Parengė:
Slaugos administratorė
Laima Sadauskienė, 2025 m. liepos 10 d.

(parašas)